

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/upamietnianie/biezaca-dzialalnosc-biu/161089,IPN-sfinansowal-nagrobek-na-mogile-dzialacza-WiN-w-Jangrocie-pow-olkuski.html>
2022-09-30, 12:03

IPN sfinansował nagrobek na mogile działacza WiN w Jangrocie (pow. olkuski)

Oddział IPN w Krakowie we współpracy z proboszczem parafii św. Jana Chrzyciela w Jangrocie zorganizował 6 marca 2022 r. uroczyste poświęcenie nowego nagrobka na mogile Adama Tarnowskiego, oficera Wojska Polskiego, działacza Zrzeszenia Wolność i Niezawisłość.

W uroczystości wzięli udział przedstawiciele wojewody, gminy Trzyciąż, mieszkańcy Jangrotu oraz delegacja szkoły ze sztandarem. Po mszy świętej dr Maciej Korcuć, naczelnik Oddziałowego Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN w Krakowie, przedstawił zebranym działalność Zrzeszenia WiN i Adama Tarnowskiego. Na ręce Zdzisława Kiecy, dyrektora Szkoły Podstawowej im. Króla Jana III Sobieskiego przekazano akt powierzenia opieki nad grobem. Szkoła dbała jednak o to miejsce już wcześniej.

Jak zginął Adam Tarnowski

10 października 1946 r. funkcjonariusze UB przerwali lekcje w Szkole Rolniczej w Trzyciążu. Przyjechali po nauczyciela historii i geografii Michała Piechowiaka. Pod tym nazwiskiem ukrywał się Adam Tarnowski – od grudnia 1945 r. kierownik Rady Zrzeszenia Wolność i Niezawisłość w powiecie olkuskim. Wyprowadzili go na schody zewnętrzne. Tarnowski próbował się wyrwać. W czasie szamotaniny postrzelił jednego z napastników w brzuch. Towarzysząca funkcjonariuszom kobieta z UB śmiertelnie postrzeliła Tarnowskiego.

„Przez cały czas był śledzony przez UB, dowiedzieliśmy się o tym przez nasz kontakt na milicji. Ostrzegałem go więc mówiąc, że powinien uciekać, ale on nie zgodził się na to oświadczając, że nadal będzie z nami działał” – zeznawał w latach 90. XX wieku, w czasie śledztwa w sprawie zbrodni UB, Stanisław Boroń, jeden z podkomendnych Tarnowskiego.

Tarnowski pochodził z Warszawy. Urodził się 27 listopada 1911 r. Według Boronia „powrócił z Anglii w 1945 r.”. Był żołnierzem PSZ na Zachodzie. Inni twierdzili, że był żołnierzem AK. Wiemy, że pod koniec 1945 r. został wprowadzony do działalności w Zrzeszeniu WiN przez Emanuela Muchanowa „Chana”, „Bartka”, inspektora WiN na powiat Olkusz, Miechów i Chrzanów. Muchanow miał utworzyć siatkę WiN w powiecie olkuskim. Polecenie utworzenia siatki otrzymał od Wojciecha Szczepańskiego „Bartosza”, kierownika krakowskiego Okręgu WiN (styczeń 1946 – styczeń 1947).

Pracując jako nauczyciel w Trzyciążu Tarnowski zaczął nawiązywać kontakty i tworzyć koła WiN. Udało mu się utworzyć co najmniej dziesięć terenowych organizacji zrzeszenia. Powstały koła w Olkuszu, Sułoszowej, Skale, Wolbromiu, Ojcowie, Łazach, Żarnowcu.

Nadzorował komórki WiN w gminie Jangrot (Zagórowej, Tarnawie i Wielmoży). W skład rady wchodził: Stanisław Szopa (zastępca), Stanisław Domagalski (kierownik „Straży”), Władysław Synowiec, Stanisław Boroń.

UB zrobiło „kocioł” w punkcie kontaktowym Tarnowskiego w Krakowie. 9 października 1946 r. wpadł tam Michał Szopa – łącznik Tarnowskiego z kierownictwem Okręgu Krakowskiego WiN. Jego śladem UB doszło do Tarnowskiego i już następnego dnia funkcjonariusze przyjechali do Trzyciąża, aby go aresztować.

Ciało Tarnowskiego nie zostało przez UB zabrane. Możliwe, że nie byli przygotowani na taki obrót spraw. Chcieli mieć go żywego. Zwłoki zostawili. Dlatego na cmentarzu w przyległym do Trzyciąża Jangrocie mieszkańcy mogli urządzić pospiesznie skromny pochówek.

Kopczyk na ziemnej mogile z krzyżem przez lata był pod opieką mieszkańców Jangrota. Pamiętano o Tarnowskim. Starsze pokolenie przykazywało młodym, aby o to miejsce dbać. W wolnej Polsce na grób przychodzili uczniowie z miejscowej szkoły, nauczyciele, proboszcz.

Instytut Pamięci Narodowej został o tym miejscu poinformowany przez wójta gminy. Dzięki temu można było szybko zdecydować o postawieniu nowego nagrobka, sfinansowanego przez IPN, według małopolskiego wzoru „grobu państwowego”.

Uroczystości w Jangrocie. Fot. IPN

Uroczystości w Jangrocie. Fot. IPN

Uroczystości w Jangrocie. Fot. IPN

Uroczystości w Jangrocie. Fot. IPN

Uroczystości w Jangrocie. Fot. IPN

Uroczystości w Jangrocie. Fot. IPN

Mogiła Adama Tarnowskiego przed remontem. Fot. IPN

Mogiła Adama Tarnowskiego przed remontem. Fot. IPN

Mogiła Adama Tarnowskiego po remoncie. Fot. IPN